

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

30.5.2005

B6-0327/2005

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavien kysymysten B6-0164/2005 ja B6-0165/2005, B6-0014/2005, B6-0154/2005, B6-0156/2005, B6-0160/2005, B6-0017/2005, B6-0020/2005, B6-0155/2005 ja B6-0159/2005 johdosta

työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Jean-Marie Cavada

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan puolesta

vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisessa vuonna 2004 saavutetusta edistyksestä (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 39 artikla)

Euroopan parlamentin päätöslauselma vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisessa vuonna 2004 saavutetusta edistyksestä (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 ja 39 artikla)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon työjärjestyksen 108 artiklan 5 kohdan,
- A. palauttaa mieliin 31. maaliskuuta 2004¹ ja 14. lokakuuta 2004² antamansa päätöslauselmat, joissa arvioitiin Tampereen ohjelman täytäntöönpanoa ja esitettiin ensimmäiset suositukset Eurooppa-neuvostolle, joka hyväksyi 5. marraskuuta 2004 Haagin ohjelman vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen suuntaviivoista seuraaville viidelle vuodelle,
- B. ottaa huomioon 11. huhtikuuta 2005 järjestetyn keskustelun tulokset sekä neuvoston ja komission vastaukset suullisiin kysymyksiin (B6-0164/2005 ja B6-0165/2005),
- C. on tietoinen siitä, että lukuun ottamatta siirtymistä yhteispäätösmenettelyyn eräissä laittomaan maahanmuuttoon liittyvissä kysymyksissä, vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisessa ei viime vuonna saavutettu toivottua edistystä verrattuna merkittävään kehitykseen yhteisön muilla toiminta-aloilla ja jopa hallitusten välisessä turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa yhteistyössä,
- D. panee merkille, että tilanne on entistä pahemmin lukkiutunut myös Eurooppa-neuvostossa, joka joutui vuoden 2004 aikana tunnustamaan kolmasti, että sillä on vaikeuksia panna täytäntöön unionin päätöksiä etenkin kysymyksissä, jotka liittyvät poliisiyhteistyöhön ja oikeudelliseen yhteistyöhön rikosasioissa ja erityisesti terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiseen toimintaan,
- E. on huolissaan siitä, että useista kehotuksista huolimatta yhdeksän vanhaa ja kuusi uutta jäsenvaltiota ei ole vielä ratifioinut 29. toukokuuta 2000 tehtyä yleissopimusta keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä ja 11 jäsenvaltiota ei ole vielä ratifioinut 27. marraskuuta 2003 tehtyä Europol-yleissopimuksen pöytäkirjaa,
- F. on huolestunut jäsenvaltioiden viivyttelystä ja vaikeuksista eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa sekä niiden varovaisuudesta oikeusapua ja sovittelua yksityisoikeudellisissa asioissa koskevissa aloitteissa, jotka eräät jäsenvaltiot haluavat rajoittaa pelkkiin rajat ylittäviin asioihin, sillä nämä kaikki ovat seikkoja, joista käy ilmi kuinka vähäistä jäsenvaltioiden keskinäinen luottamus on,
- G. on tietoinen siitä, että päästäkseen pattitilanteesta eräät jäsenvaltiot ovat kehittäneet perussopimusten ulkopuolisia yhteistyömuotoja, kuten G5, tai lähes

¹ P5_TA(2004)0179 – B5-0148/2004 (Ribeiro e Castro)

² P6_TA(2004)0022 – A6-0010/2004 (Bourlanges)

päätöksentekovaltaisia elimiä, kuten FATF rahanpesun torjuntaan, Dublinin ryhmä huumeiden torjuntaan ja Bernin ryhmä tietojenvaihtoon, jotka kaikki ovat demokraattisen valvonnan ulottumattomissa olevia elimiä; katsoo, että vaikka uudet aloitteet ovat toivottavia ja tarkoituksenmukaisia, ne olisi toteutettava vahvistetun yhteistyön muodossa (kuten ns. Schengen+-aloite),

- H. on vakuuttunut siitä, että kaikki nämä seikat haittaavat unionin poliittista uskottavuutta ja sen toiminnan oikeutusta hetkellä, jolloin siihen kohdistuu suuria haasteita maahanmuuttopolitiikassa, rajavalvonnassa, vapauksien edistämässä ja ylikansallisen rikollisuuden ja terrorismin torjunnassa, ja että yhteisen alueen rakentaminen on ehdottomasti saatava uudelleen käyntiin, vahvistettava 25 jäsenvaltion keskinäistä luottamusta ja valmisteltava ehdokasvaltioiden liittymistä,

Demokratiavajeen pikainen poistaminen ja yhdenmukaisten oikeudellisten kehysten edistäminen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella

1. toistaa neuvostolle esittämänsä pyynnön, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvälle politiikalle luotaisiin yhdenmukaiset oikeudelliset kehykset ja että oikeudellinen ja poliisiyhteistyö siirrettäisiin yhteisön toimivaltaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan mukaisesti sekä lisäksi, että kaikessa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvässä politiikassa siirryttäisiin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 67 artiklan mukaisesti yleisesti määräenemmistöpäätöksiin neuvostossa ja yhteispäätösmenettelyyn;
2. kiinnittää neuvoston huomion siihen, että nykytilanteen säilyttäminen perustuslakisopimuksen ratifiointia odoteltaessa paitsi pahentaa demokratiavajetta, tekee myös päätöksenteon 25 jäsenvaltion unionissa mahdottomaksi ja estää käytännössä päätösten täytäntöönpanon varmistamisen (tämä on jo tilanne Eurooppa-neuvoston oman arvion mukaan);
3. pyytääkin komissiota laatimaan ennen vuoden 2005 syyskuuta EU:sta tehdyn sopimuksen 42 artiklan nojalla päätösehdotuksen, jossa määrätään, että toimet 29 artiklassa tarkoitetuilla aloilla kuuluvat Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osaston alaan ja että ne hyväksytään määräenemmistöllä; pyytää neuvostoa tekemään EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan nojalla uuden päätöksen siirtymisestä yhteispäätösmenttelyyn IV osastossa tarkoitetuissa yhteisön toimenpiteissä sekä poistamaan tuomioistuimen toimivallan rajoitukset;
4. kehottaa neuvostoa muuttamaan työjärjestystään mahdollisimman pian, jotta voitaisiin julkistaa kaikki lainsäädännön valmisteluasiakirjat, mukaan lukien asiasta annetut oikeudelliset lausunnot, – mitä Euroopan parlamentti on pyytänyt useaan otteeseen ja asioissa C-52/05P ja C-32/05P – ja jäsenvaltioiden kannat ja jotta näistä asioista käytävä keskustelu ja päätökset saatettaisiin julkisuuteen, erityisesti kun on kyse vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvistä asioista; pyytää asiasta vastaavaa valiokuntaansa selvittämään, olisiko tällaisiin tapauksiin aiheutta puuttua avoimuuden varmistamiseksi Euroopan kansalaisia koskettavista toimenpiteistä päätettäessä;

5. kiinnittää neuvoston huomiota siihen, että edistymisen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamisessa on välttämättä tapahduttava lojuaalissa yhteistyössä Euroopan parlamentin kanssa ja kunnioittaen demokratian periaatetta, jonka mukaisesti Euroopan parlamentti on otettava mukaan yhteisön lainsäädännön laadintaan alusta alkaen eikä vasta sen jälkeen, kun poliittiseen sopimukseen on jo päästy;
6. ehdottaa komissiolle menettelyä, johon kuuluu säännönmukainen tiedottaminen kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvistä ulkopoliittisista asioista, erityisesti sopimusneuvotteluista ja poliittisesta vuoropuhelusta kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa; kehottaa komissiota saattamaan päätökseen "TRANS-YOS"-pilottihankkeen, jolla on tarkoitus mahdollistaa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskeviin lainsäädäntömenettelyihin liittyvien tapahtumien ja asiakirjojen seuraaminen reaaliajassa edellyttäen, että tiedot ja asiakirjat ovat saatavilla toimielinten rekistereissä; kehottaa kansallisia parlamenteja osallistumaan kyseiseen pilottihankkeeseen siten, että ne asettavat Internetiin saataville valmisteluvaiheen tiedot kaikista lainsäädäntömenettelyistä, jotka koskevat Euroopan unionin toimien hyväksymistä tai täytäntöönpanoa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevissa asioissa;
7. kehottaa jäsenvaltioita olemaan puuttumatta Euroopan yhteisön ja Euroopan unionin toimivaltaan kansainvälisissä sopimuksissa ja toimimaan aktiivisesti sen puolesta, että kansainvälisiin sopimuksiin sisällytetään "liittymislausekkeitä", jotka antavat unionille ja yhteisölle mahdollisuuden liittyä näihin sopimuksiin, tai ainakin "eroamislausekkeitä", jotta voidaan säilyttää unionin saavutukset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa sopimusten tarkoittamilla aloilla;
8. kannustaa kaikkia unionin toimielimiä käymään avointa ja säännöllistä vuoropuhelua etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa sekä edistämään ja helpottamaan kansalaisten osallistumista julkiseen elämään; pyytää komissiota tekemään mahdollisimman pian ehdotuksen, jolla pyritään toteuttamaan konkreettisia toimia tähän suuntaan;

Vapaus, turvallisuus, oikeus ja solidaarisuus

9. katsoo, että vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittämiseen liittyvät toimet on otettava yhteisömenetelmän piiriin sekä oikeudellisista syistä että jäsenvaltioiden ja kansalaisten välisen solidaarisuuden hengessä toteutettavien poliittisten tavoitteiden vuoksi; katsoo, että tätä varten oikeus- ja sisäasioiden neuvoston olisi avattava omaa toimialaansa ja tehtävä päätöksiä yhdessä etenkin
 - kehitysyhteistyöneuvoston, yleisten asioiden neuvoston ja sosiaaliasioiden neuvoston kanssa maahanmuutto-, kotouttamis- ja palauttamispolitiikasta päätettäessä,
 - budjettineuvoston ja yleisten asioiden neuvoston kanssa määritettäessä taloudellista solidaarisuutta koskevia toimenpiteitä sekä rajavalvontajärjestelmien, turvapaikkapolitiikan ja palauttamispolitiikan toimeenpanossa että väestönsuojelussa ja katastrofien ja terrori-iskujen estämisessä tarvittavan infrastruktuurin ja varojen toteuttamisessa;

Perusoikeuksien edistämisen valtavirtaistaminen

10. toistaa olevansa vakuuttunut, että vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttaminen vaatii yhteisön ja jäsenvaltioiden toimielimiltä entistä vahvempaa sitoutumista perusoikeuksien mahdollisimman korkeatasoisen suojelun edistämiseen ihmisten edun vuoksi ja jottei hyväksytyjen toimien saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä viivyteltäisi ja ettei siitä kieltäydyttäisi; ehdottaa, että

- kaikkiin uusiin lainsäädäntöehdotuksiin, varsinkin vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyviin ehdotuksiin, lisättäisiin perusteltu arviointi niiden vaikutuksista perusoikeuksiin; pyytää myös perusoikeuskysymyksistä vastaavien komission jäsenten työryhmää tiedottamaan kansalaisvapauksien valiokunnalle toiminnastaan ja varmistamaan toimintansa hyvän koordinoinnin,
- Euroopan parlamentille suodaan neuvoston kanssa yhtäläiset oikeudet komission hyväksyessä yhteisön ja unionin säädösten täytäntöönpanotoimia, jos kyseiset säädökset saattavat vaikuttaa perusoikeuksiin, kuten vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvillä aloilla usein on,
- Euroopan parlamentin tulevat vuosittaiset keskustelut vapauten, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaan alueeseen liittyvistä kysymyksistä olisivat myös tilaisuus arvioida perusoikeuksien suojaa unionissa komission – Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 212 artiklassa tarkoitettun kertomuksen yhteydessä – ja perusoikeusviraston laatimien erityisten aihekohtaisten kertomusten perusteella, mitä ehdotettiin Euroopan parlamentin päätöslauselmassa perusoikeuksien edistämisestä ja suojelusta: kansallisten ja yhteisön toimielinten rooli, perusoikeusvirasto mukaan lukien¹;

11. pitää seuraavia toimenpiteitä perusoikeuksien edistämisen kannalta kiireellisinä:

- tarvittavien toimien hyväksyminen vähemmistöjen kotouttamiseksi ja kaikenlaisen syrjinnän torjumiseksi (EY:n perustamissopimuksen 13 artikla), mukaan lukien rasismia ja muukalaisvihaa koskevan puitepäättöksen hyväksyminen parlamentin uudelleen kuulemisen jälkeen,
- oikeudenkäytön laatua Euroopassa koskevan ohjelman kehittäminen yhdessä jäsenvaltioiden kanssa Euroopan parlamentin oikeudenkäytön laadusta antaman suosituksen² mukaisesti,
- oikeussuojan saatavuutta Euroopassa rikos- ja siviiliasioissa koskevien yhteisten toimien hyväksyminen (välttämällä päällekkäiset standardit rajat ylittävissä asioissa),
- oikeusprosessien menettelytakeiden lujittaminen; kehottaa neuvostoa tekemään nopeasti asiaa koskevan puitepäättöksen ja ottamaan aiheellisesti huomioon parlamentin lausunnon; kehottaa komissiota esittämään vuoden 2005 loppuun mennessä luvatut lainsäädäntöehdotukset seuraavista asioista:

¹ (2005/2007(INI)) (A6-0144/2005).

² A6-0036/2005 (Costa).

- * vastavuoroinen tunnustaminen oikeuskäsittelyä edeltävän tutkintavaiheen aikana
 - * valvontatoimet, joihin ei liity vapaudenriistoa
 - * "ne bis in idem in absentia" -periaate
 - * yhtäläinen kohtelu todisteiden saamisessa ja käytössä
 - * syyttömyyden oletuksesta johtuvat oikeudet
- uhreja koskevien solidaarisuustoimien hyväksyminen, etenkin kun uhrit ovat lapsia,
 - eurooppalaisten poliisin eettisten ohjeiden¹, jotka oikeus- ja sisäasioiden neuvosto hyväksyi epävirallisesti 28. lokakuuta 2004², hyväksyminen virallisesti EU:ssa sekä Euroopan poliisiakatemian roolin vahvistaminen;

Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden tarkkojen tavoitteiden vahvistaminen

12. kehottaa komissiota esittämään seuraavassa Eurooppa-neuvostossa Haagin ohjelman täytäntöönpanoa koskevan ohjelman,

- jossa esitetään tarkat tavoitteet, jotka on tarkoitus saavuttaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa seuraavien viiden vuoden aikana rikollisuuden vähentämisessä, ihmisten suojelussa ja vapauksien vahvistamisessa, ja
- jolla luodaan yhteisölle ja jäsenvaltioille avoin mekanismi tavoitteiden toteutumisen seuraamista varten sekä mahdollistetaan mahdollisten heikkouksien asianmukainen analysointi;

Oikeusasiat

13. muistuttaa, että oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa perustuu yhtäältä oikeusviranomaisten ja kansalaisten väliseen ja toisaalta oikeusviranomaisten keskinäiseen luottamukseen sekä vastavuoroinen tunnustamisen periaatteeseen; toteaa, että tavoitteet saavutetaan laatimalla yhteiset säännöt, tehostamalla osapuolten välistä tietojenvaihtoa sekä antamalla tuomareille ja syyttäviviranomaisille koulutusta Eurooppa-asioissa; katsoo, että Eurojust-yksikön vahvistaminen Euroopan syyttäviviranomaisen perustamiseksi on välttämätöntä;

14. toivoo, että oikeudellista yhteistyötä siviiliasioissa, erityisesti perhe- ja kauppaoikeudessa, koskevia aloitteita viedään eteenpäin;

Maahanmuutto-, turvapaikka- ja rajanylityspolitiikka

15. pyytää komissiota esittämään ehdotuksen nykyisen Schengenin arviointimekanismin täydentämisestä valvontamekanismilla vuoden 2006 loppuun mennessä;

¹ Eurooppalaiset poliisin eettiset ohjeet, Euroopan neuvoston ministerikomitean 19. syyskuuta 2001 hyväksymä suositus (2001)10.

² Euroopan unionin neuvosto, poliisin ammatillisia normeja kansainvälisessä poliisiyhteistyössä käsittelevän neuvoston alustavat päätelmät, Bryssel, 28. lokakuuta 2004, 11977/2/04.

16. vaatii oikeudenmukaista ja tasapainoista eurooppalaista turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa, jossa kunnioitetaan maahanmuuttajien perusoikeuksia;
17. vastustaa turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan ulkoistamista sekä maahanmuuttoleirien tai -portaalien muodostamista Euroopan unionin ulkopuolelle;
18. palauttaa mieliin, että tarvitaan yhteinen maahanmuuttopolitiikka, jossa ei rajoituta pelkästään laittoman maahanmuuton torjuntaan; vaatii ottamaan viipymättä käyttöön laillista maahanmuuttoa koskevan politiikan;
19. muistuttaa, että eurooppalaisen muuttopolitiikan rinnalle tarvitaan eurooppalainen kotouttamispolitiikka, jolla mahdollistetaan muun muassa siirtyminen työelämään, oikeus koulutukseen, pääsy sosiaali- ja terveyspalvelujen piiriin sekä maahanmuuttajien osallistuminen yhteiskunta-, kulttuuri- ja poliittiseen elämään;
20. panee merkille komission vihreän kirjan taloudellisista syistä tapahtuvasta muutosta; palauttaa mieliin, että taloudellisista syistä tapahtuvassa maahantulossa Eurooppaan ei saa rajoittua vain Euroopan työmarkkinoiden tarpeisiin, vaan on otettava huomioon kaikenlainen muutto, myös perheiden yhdistäminen; toivoo hartaasti, että taloudellisista syistä tapahtuvaa Eurooppaan muuttamista tuetaan yhdenmukaistamalla tehokkaasti Euroopan unioniin tulijoita koskevia maahanpääsystäntöjä ja että siitä saadaan väline, jolla torjua työmarkkinoilla esiintyvää syrjintää;
21. kehottaa Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita ratifioimaan siirtotyöläisten oikeuksien suojelusta tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen sekä siirtotyöläisiä koskevat ILO:n yleissopimukset 97 ja 143;

kehottaa komissiota sisällyttämään päätöksiin ja puitepäätöksiin kaikki säännökset, jotka sisältyvät Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksessa 18. joulukuuta 1990 hyväksytyyn kansainväliseen yleissopimukseen kaikkien siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelusta;
22. on erittäin huolestunut Euroopan unionin harjoittamasta palauttamispolitiikasta ja varsinkin yhteisistä palautuslennoista; muistuttaa, että kolmansien maiden kanssa tehtyjen takaisinottosopimusten on perustuttava aitoon vuoropuheluun ja niiden tarpeiden huomioon ottamiseen; katsoo, että vuoropuhelun on annettava mahdollisuus poliittiseen yhteistyöhön ja kehitysyhteistyöhön, jotta voidaan puuttua muuttoliikkeiden syihin;
23. kehottaa komissiota varmistamaan, että suojelua tarvitsevat voivat turvallisesti päästä unioniin esittämään vaatimuksensa, jotka käsitellään asianmukaisesti, ja että kansainvälisiä ihmisoikeuksia ja turvapaikkaoikeutta koskevia standardeja ja erityisesti palauttamiskiellon periaatetta noudatetaan tarkasti;
24. muistuttaa perussopimusten noudattamisen valvojana toimivaa komissiota sen velvollisuudesta valvoa turvapaikkaoikeuden noudattamista Euroopan unionissa EU-sopimuksen 6 artiklan ja EY:n perustamissopimuksen 63 artiklan mukaisesti, koska viimeaikaiset joukkopalauttamiset eräistä jäsenvaltioista ovat ikävä osoitus siitä, miten kyseiset valtiot huolehtivat yhteisön oikeuteen perustuvista velvollisuuksistaan;

25. muistuttaa, että yhteisön turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan on perustuttava laillisten maahanmuuttokanavien avaamiseen sekä maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden perusoikeuksien suojelua koskevien yhteisten standardien määrittelyyn Euroopan unionin laajuisesti, kuten Tampereen Eurooppa-neuvosto totesi vuonna 1999 ja kuten Haagin ohjelmassa on vahvistettu;
26. toistaa suhtautuvansa hyvin varautuneesti ehdotuksessa neuvoston direktiiviksi turvapaikkamenettelyistä esitettyyn, pienimpään yhteiseen nimittäjään perustuvaan lähestymistapaan ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että direktiivi 2004/83/EY saatetaan nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä;

Terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden vastainen toiminta

27. toistaa vakaumuksensa, että unionin turvallisuus- ja sisäpolitiikka vaatii keskinäisen luottamuksen lisäksi aina yhteisten tavoitteiden määrittelyä, riittäviä varoja sekä oikeudellisen kehyksen ja takeet kansalaisille; pitää tästä näkökulmasta valitettavana, että
- vieläkään ei ole olemassa todellista eurooppalaista sisäisen turvallisuuden strategiaa, jossa määritettäisiin konkreettiset tavoitteet, vastuu toteuttamisesta, odotetut tulokset ja puolueettomat arviointikriteerit sen toimivuuden selvittämiseksi,
 - huolimatta Euroopan tasolla asetettaviin tavoitteisiin liittyvästä epämääräisyydestä jäsenvaltiot vaativat kuitenkin tietojen keruuta ja niiden saatavuutta koskevien yleisten toimenpiteiden käyttöönottoa, olivatpa ne sitten toiminnallisia (tietojensaantia koskevan periaatteen mukaisesti) tai ihmisten jokapäiväiseen toimintaan liittyviä (matkat, yhteydenpito);
28. päättää neuvostolta saatavien kunnollisten tietojen puuttuessa valtuuttaa asiasta vastaavan valiokuntansa tarkastelemaan, mitä strategisia ja operatiivisia toimia tällä hetkellä on käytössä Euroopan tasolla terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi; toteaa, että kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta kuulee vuoden 2005 loppuun mennessä
- Euroopan unionin tilannekeskuksen ja oikeudesta, vapaudesta ja turvallisuudesta vastaavan Euroopan komission pääosaston järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta vastaavia henkilöitä,
 - Europolin, Eurojustin ja OLAFin johtajia, jotta saadaan selville, mikä on jäsenvaltioiden ja unionin elinten välisen yhteistyön tilanne ja millaiset ovat tämän yhteistyön näkymät,
 - Interpolin johtajaa, jotta saadaan selville, mikä on Interpolin, jäsenvaltioiden ja EU:n ja sen virastojen välisen yhteistyön ja tietojenvaihtojärjestelmien tilanne ja tulevaisuudennäkymät,

- jäsenvaltioiden oikeus- ja poliisiviranomaisia jäsenvaltioiden välisen sekä niiden ja unionin ja sen virastojen välisen yhteistyön todellisen laajuuden selvittämiseksi (tietojen vaihto, yhteiset työryhmät, kahdenväliset sopimukset),
- kansallisten parlamenttien edustajia, jotka vastaavat edellä mainituista asioista;

29. pyytää komissiota

- esittämään uuden yhteisön oikeusperustan Europolille ennen perustuslakisopimuksen voimaantuloa ja järjestämään tehokkaan yhteistyön sen ja Eurojustin välille sekä tavan, jolla Euroopan parlamentti ja kansalliset parlamentit voivat valvoa näitä kahta elintä asianmukaisesti,
- esittämään oikeusperustan eurooppalaisen luettelon laatimiseksi ihmisistä, ryhmistä ja toiminnasta, joita koskevat terrorismin torjuntaan liittyvät rajoittavat toimenpiteet, sekä luettelon ihmisistä, jotka voivat olla vaaraksi yleiselle järjestykselle (Schengen-yleissopimuksen 96 ja 99 artikla);

Kattava valvontapolitiikka sekä suhteellisuuden ja tietosuojan vaatimukset

30. on yhtä mieltä Eurooppa-neuvoston kanssa siitä, että unionin ja jäsenvaltioiden hallussa olevia tietoja on hallittava järkevällä tavalla; huomauttaa kuitenkin, että kaikki nämä järjestelmät on laadittu tiettyä tarkoitusta varten ja noudattaen suhteellisuusperiaatetta, joka voi demokraattisissa yhteiskunnissa oikeuttaa niiden käytön rajoittamisen tietosuojasyistä;

31. katsoo, että näitä rajoja ei saa pyyhkiä pois vetoamalla pelkästään terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan uusiin vaatimuksiin, vaan on etukäteen sovittava tavoitteista ja siksi myös määriteltävä, mitkä tiedot ovat välttämättömiä haluttujen tulosten saavuttamiseksi, ja annettava vain kyseiset tiedot kohtuulliseksi ajaksi toimivaltaisten viranomaisten käyttöön; toistaa vaatimuksensa, että tietojen toimittamisessa Yhdysvaltain viranomaisille sovellettava, pyytävän tahon aloitteeseen perustuva menettely (nk. pull-menettely) korvataan ”tarjontamenetelmällä” (nk. push-menettely), ja suhtautuu erittäin varauksellisesti eurooppalaisen PNR-tietojen järjestelmän perustamiseen Europolin alaisuuteen, mitä kaavailtiin komission tiedonannossa lentomatikustajia koskevaan matkustajarekisteriin sisältyvien tietojen keskitetystä hallinnoinnista, josta Europol huolehtisi¹; pyytää komissiota ja neuvostoa ottamaan huomioon Euroopan parlamentin 31. maaliskuuta 2004 antaman päätöslauselman² lentoliikenteen matkustajaluetteloihin (PNR – Passenger Name Record) sisältyvien henkilötietojen suojasta kaikissa neuvotteluissa kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen ja erityisesti Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön ICAO:n kanssa;

32. toistaa pyyntönsä yhteisten kriteerien laatimiseksi turvallisuuteen liittyvissä tietosuojakysymyksissä ottamalla perustaksi Eurooppa-neuvoston ja Euroopan tietosuojaviranomaisten konferenssin (ks. Duquesnen suositusluonnos) ilmoittamat periaatteet ja toistaa pyyntönsä yhteisen tietosuojaelimen perustamiseksi oikeus- ja

¹ KOM(2003)0826.

² P5_TA(2004)0245.

poliisiyhteistyöhön liittämällä kansalliset ja Europolissa, Eurojustissa, Schengenin tietojärjestelmässä SIS:ssä ja tullitietojärjestelmässä toimivat EU:n viranomaiset; toteaa, että viranomaisen tehtävänä olisi tarkastaa, että EU:n viranomaiset noudattavat tietosuojanormeja ja auttaa niitä lainsäädäntötyössä;

33. palauttaa mieliin, että on tarpeen vahvistaa matkustusasiakirjojen turvallisuutta erityisesti sisällyttämällä niihin biometriset tiedot; katsoo kuitenkin, että valittu tekninen ratkaisu on ensisijaisen tärkeä, sillä vain tällä tavoin varmistetaan biometrinen tietojen käytön tehokkuus ja tietojen fyysinen suojaus etenkin luvattomalta käytöltä; katsoo, että on tärkeää, että samanaikaisesti suojataan tekniset erityispiirteet ja edistetään ratkaisuja, joille ovat ominaisia hyvä kustannus-hyötysuhde ja jotka ovat turvallisia kyseisten tietojen keräämisen, käsittelyn, tallentamisen ja käytön kannalta; huomauttaa, että EU:n olisi täysin hyödyttömiä kiirehtiä ennakkoisesti ratkaisua, joka osoittautuisi lopulta riittämättömäksi;
34. palauttaa mieliin, että tietosuojadirektiivin 29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä ja Euroopan tietosuojavaltuutettu katsovat, että huhtikuussa 2004 esitetyt kansalliset aloitteet, jotka koskevat tietojen tallentamista, eivät ole täysin Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia;
35. korostaa, että kerätyn tiedon analysoinnista aiheutuvat kustannukset olisi perittävä tiedot pyytävältä elimeltä kyselyjen suhteettoman suuren määrän välttämiseksi;
36. vastustaa edelleen sitä, että tämän tyyppisen teknologian valinta ja sekä ICAO:n teknisten ryhmien kanssa että Yhdysvaltojen hallituksen kanssa käytävät neuvottelut eivät ole avoimia eikä niistä käydä julkista keskustelua; muistuttaa, että Euroopan parlamentti vastustaa radiotaajuisten etätunnisteiden käyttöönottoa Euroopan kansalaisten passeissa ja pyytää komissiota tarkastelemaan perusteellisesti tätä teknologiaa ennen sirujen pakollista käyttöönottoa sadoissa miljoonissa asiakirjoissa.